

Programma VMA/Grotius specialisatieopleiding Omgevingsrecht, voorjaar 2025

Periode maart - december 2025
Hoofddocenten mr. J. Hoekstra en prof. mr. A.G.A. Nijmeijer
Locatie Aristo meeting center Utrecht Lunetten

Donderdag 13 maart

09.45 - 12.00	Inleiding Omgevingswet Hoofdpijnen en kerninstrumenten	Mr. A. ten Veen Staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
12.45 - 15.45	Omgevingsplan	Prof. mr. A.G.A. Nijmeijer Hoogleraar omgevingsrecht Radboud Universiteit en staatsraad in buitengewone dienst in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
16.15 - 17.15	Inleiding op de discussie; naar een nieuw evenwicht in het bestuurs(proces)recht	Prof. dr. mr. H.D. Tolsma Hoogleraar Besluitvorming en rechtsbescherming in het omgevingsrecht, Rijksuniversiteit Groningen
17.30 - 19.00	Discussie n.a.v. de inleiding	Mr. J. Hoekstra Staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State Prof. mr. drs. B.P.M. van Ravels Staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en hoogleraar Onderneming en Overheid, Radboud Universiteit Mr. J.E. Dijk Advocaat Vos en Vennoten Advocaten Haarlem Mr. E.T. de Jong Advocaat ZYPP advocaten Arnhem Prof. dr. mr. H.D. Tolsma Voornoemd
<i>v.a. 19.00 uur</i>	<i>Diner</i>	

Donderdag 27 maart

09.45 - 12.45	Milieueffectrapportage	Mr. drs. G.A.J.M. Hoevenaars Clustercoördinator Omgevingsrecht Rijkswaterstaat
13.30 - 16.30	Milieubelastende activiteiten inclusief IPPC en algemene regels voor inrichtingen (Activiteitenbesluit)	Mr. A. Collignon Advocaat-partner Stibbe, Amsterdam

Donderdag 17 april

09.45 - 12.45	Omgevingsvergunning voor het bouwen inclusief algemene inleiding Wabo, voorbereidingsprocedures gebouwde en archeologische monumenten, omgevingsvergunningvrij bouwen	Mr. ing. B. Rademaker Beleidscoördinator wetgeving Ministerie Infrastructuur en Milieu
13.30 - 16.30	Provinciale- en rijksinstrumenten	Mr. T.E.P.A. Lam Advocaat Hekkelman advocaten en notarissen Nijmegen en senior docent bestuursrecht Radboud Universiteit

Donderdag 15 mei09.45 - 12.45 **Water****Mr. dr. ir. J. van Kempen**Senior beleidsmedewerker, ministerie van
Infrastructuur en Waterstaat13.30 - 16.30 **Europees omgevingsrecht**
exclusief natuurbeschermingsrecht**Mr. dr. R.H.W. Frins**Universitair hoofddocent Omgevingsrecht,
Tilburg University**Donderdag 5 juni**09.45 - 12.45 **Natuurbeschermingsrecht**
bescherming van Natura 2000-gebieden
en soorten*Docent is benaderd*13.30 - 16.30 **Lucht en externe veiligheid****Mr. dr. D. Korsse**

Advocaat Soppe Gundelach advocaten

Donderdag 26 juni09.45 - 12.45 **Geluid****Mr. R. Benhadi**

Advocaat Hekkelman Advocaten, Nijmegen

13.30 - 16.30 **Infrastructuur****Mr. H.J.M. Besselink**Staatsraad in de Afdeling
bestuursrechtspraak van de Raad van State**Donderdag 11 september**09.45 - 12.45 **Bestuursrechtelijke handhaving in het**
omgevingsrecht**Mr. dr. A.B. Blomberg**Staatsraad in de Afdeling
bestuursrechtspraak van de Raad van State13.30 - 16.30 **Energietransitie****Mr. A. de Snoo**

Rechtbank Midden-Nederland

Donderdag 2 oktober09.45 - 12.45 **Schadevergoeding rechtmatige**
overheidsdaad**Prof. mr. drs. B.P.M. van Ravels**

Voornoemd

13.30 - 16.30 **Omgevingsrechtelijke aansprakelijkheid**
privaatrechtelijk / bestuursrechtelijk**Prof. mr. dr. E.H.P. Brans**Advocaat Pels Rijcken & Droogleever
Fortuijn advocaten en notarissen, Den Haag
en bijzonder hoogleraar duurzaamheid en
milieuaansprakelijkheid, Universiteit
Utrecht**Donderdag 30 oktober**09.45 - 12.45 **Gebiedsontwikkeling en PPS**
inclusief staatssteun en aanbesteding**Prof. dr. ir. A.G. Bregman**Hoogleraar Bouwrecht Rijksuniversiteit
Groningen en tevens verbonden aan het
Instituut voor Bouwrecht13.30 - 16.30 **Milieu en bedrijfsovername; bodem****Mr. M.C. Brans**

Advocaat Houthoff, Amsterdam

Donderdag 20 november09.45 - 12.45 **Kostenverhaal****Mr. J. Hoekstra**

Voornoemd

13.30 - 16.30 **Voorkeursrecht en onteigening****Mr. J.F. de Groot**Staatsraad in de Afdeling
bestuursrechtspraak, Raad van State**Woensdag 17 december 2025** mondeling examen te Nijmegen*Wijzigingen voorbehouden**Elk dagdeel van 3 uur bevat 15 minuten pauze*